

Хладно време на крају друге и почетком треће десетодневке јануара ће очувати стање мировања у презимљавајућим пољопривредним усевима.

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 19.01.2024 Брой: 1/2024

Nakon zabeleženih sezonski visokih temperatura sredinom meseca, koje su premašile 14-15°C u mnogim delovima zemlje, tokom treće dekade januara agrometeorološki uslovi će doživeti značajnu promenu. Predviđeno hlađenje krajem druge i početkom treće dekade januara će održati stanje mirovanja kod poljoprivrednih useva koji prezimljavaju. Očekivani sneg će formirati snežni pokrivač nad većinom poljskih površina, što će pružiti zaštitu jesenje posejanim usevima od predviđenih niskih minimalnih temperatura – na pojedinim mestima do minus 12°C. Ove vrednosti, u odsustvu snežnog pokrivača, bile bi kritične za kasno

posejane ozime žitarice koje su u fazi nicanja i početnog formiranja listova. Kao posledica jesenje suše i kasne setve, prevladavajući usevi prezimljavaju u fazi tri lista. Mali deo useva pšenice i ječma na pojedinim mestima u Podunavskoj ravni (agrometeorološke stanice Novachene, Silistra) i u Gornjotračkoj niziji (agrometeorološke stanice: Pazardzhik, Plovdiv) je u fazi busanja – odgovarajućoj fazi za prezimljavanje.

U subotu, hlađenje će početi sa rasprostranjenim padavinama, pretežno snegom, a pre podne u jugoistočnoj Bugarskoj i ekstremnim jugozapadnim regionima kao kiša. Formiraće se snežni pokrivač, u većini oblasti između 5 i 10 cm; u Predbalkanu i Rilsko-Rodopskom regionu, gde postoje uslovi za značajne padavine, debljina snežnog pokrivača će dostići 25-30 cm. U Podunavskoj ravni, Dobrudži i Ludogorju, kao i na planinskim prevojima, biće mećava i formiraće se nanos snega.

Sa приметним padom temperatura, Dobrič Online citira stručno mišljenje prof. dr Ivana Kiryakova iz Poljoprivrednog instituta Dobrudža – General Toševo o tome da li usevima pretil opasnost od hladnoće. Prema Kiryakovu, sorte koje su rasprostranjene u Bugarskoj mogu sasvim bezbedno da podnesu -10 stepeni, čak i u uslovima suve hladnoće. Nema ozbiljne opasnosti, ali usevi se jedva da su se očvrsnuli zbog visokih temperatura. S druge strane, visoke temperature su omogućile pšenici da se razvije i izbusi.

Ivan Kiryakov objašnjava da obično suva hladnoća pretil usevima. Ali njegova zapažanja zemljišta u Dobrudži, i ne samo tamo, su da postoji lagani snežni pokrivač ispod koga su usevi vlažni i zaštićeni. „Temperatura na mestu gde se nalazi čvor busanja je oko -2 stepena i on je zaštićen“.

Čak i ako temperature dostignu -15 stepeni, profesor kaže da ne postoji pretnja biljkama. „Sve selekcijske linije, koje kasnije postaju sorte, prolaze kod nas testove otpornosti na zimu u klimatskim komorama, gde se zamrzavaju do -18 stepeni. Nemamo takve linije koje nastavljaju kao sorte, a koje ne mogu da podnesu takvu temperaturu. Ako postoje takve linije, mi ih ne puštamo da postanu sorte“. Prof. Kiryakov objašnjava da tokom klimatskog testiranja biljke ostaju 24 sata u komorama u oko 10 cm zemljišta, što je pokazatelj njihove otpornosti.

Krajem narednog perioda, predviđen je porast prosečnih dnevnih temperatura, ali one će ostati u granicama koje će održati jesenje useve u stanju mirovanja.

Poboljšanje uslova za obavljanje rezidbe u voćnim zasadima se očekuje tokom druge polovine perioda. Rezidba bi trebalo da počne kod otpornih vrsta jabučastog voća (jabuka, kruška) i starijih plodonosnih stabala. Gde je fitosanitarna rezidba neophodna, obavezno je dezinfikovati alate nakon svakog reza.

Izvor NIMH, www.dorbichonline.com